

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

nota Directieraad RIVM

A. van Leeuwenhoeklaan 9
3721 MA Bilthoven
Postbus 1
3720 BA Bilthoven
www.rivm.nl

KvK Utrecht 30276683

T: 0126 5126123
info@rivm.nl

Nota nummer

Datum
30 juli 2020

Betreeft	Financiering COVID-19 kosten
Auteurs	5.1.2e
Afgestemd met	Reacties verwerkt van: 5.1.2e
Bestaat uit	5.1.2e
IDocument	5.1.2e
Medezeggenschap	5.1.2e
Gevolgen voor ROS	5.1.2e
Bijlage(n)	5.1.2e
Bestaat uit	Ja
IDocument	n.v.t.
Medezeggenschap	n.v.t.
Gevolgen voor ROS	n.v.t.
Bijlage(n)	geen

Doel

De doelen van deze nota zijn:

- Het verkrijgen van een eerste gezamenlijk beeld over de extra kosten als gevolg van COVID-19 en de financiering hiervan.
- Het verkrijgen van besluitvorming over wat meegenomen moet worden in het nieuwe COVID-19 programma vindt plaats middels bespreking van de separate nota hiervoor. De uitzondering hierop is de bespreking van de wijze van financiering van de Informatievoorziening Labs (IVL). Het eventueel heroverwegen van het eerdere DR besluit heeft invloed op wat er opgenomen dient te worden in het nieuwe programma.
- Het informeren over de diverse deadlines m.b.t. de financiën COVID-19 en het proces hiernaartoe.

Kernpunten

Samenhang werving en financiering:

- 2021: De huidige inschatting van de totale te voorziene kosten als gevolg van COVID-19 bedraagt 5.1.2b voor 2021, buiten verzoek buiten verzoek en een inschatting van de benodigde extra materiële kosten. Dit is nog exclusief lopende trajecten als inkoop van COVID-19 vaccins, vaccinatiecampagne, aanleggen van veiligheidsvoorraden voor IC geneesmiddelen. Betalingen die RIVM voor de OGZ diagnostiek en de drie pandemielabs betaald is voor nu meegenomen op basis van een inschatting van de gemaakte kosten. Een groot deel van de financiering van deze kosten vindt plaats middels het nieuwe

COVID-19 programma. Daarnaast zijn er nog diverse additionele opdrachten

- 2020: De huidige inschatting van de totale te voorziene kosten als gevolg van COVID-19 bedraagt 5.1.2b voor 2020. Ook dit is op basis van de werving richting 270 fte en materiële kosten als hierboven vermeld. Financiering vindt plaats middels diverse additionele opdrachten en de afspraak dat direct gerelateerde COVID-19 kosten afgerekend worden via het calamiteitenbudget binnen programma 15 CIB.
- Te verwachten resultaat RIVM 2020: Afwenteling richting eigenaar gedurende 2020 kan pas wanneer er sprake is van continuïteitsproblematiek. Het is nog niet duidelijk of hierop in verband met COVID-19 een uitzondering komt. Zoals in de Regeling agentschappen aangegeven dient de eigenaar, bij een negatief eigen vermogen aan te vullen tot minimaal nihil. Dit vindt plaats na afloop van het boekjaar, uiterlijk per eerste suppletore begrotingswet. Of de eigenaar aangesproken moet worden voor eventuele tekorten over 2020, en wanneer, is op dit moment nog niet geheel duidelijk. De kosten bij bedrijfsvoering zullen stijgen, maar de opbrengsten door de bijdrage in de afroaming via de extra opdrachten ook. Welk effect sterker is, moet nader uitgezocht worden. Dit hangt ook af van eventuele mee- en tegenvallers buiten COVID-19 om.

Verschil van inzicht m.b.t. Informatievoorziening Labs (IVL):

- Het signaal is ontvangen dat dCIB zich niet kan vinden in de eerdere besluitvorming in de DR van 30 juni 2020 over de financiering van de Informatievoorziening Labs (IVL) trajecten middels het programma COVID-19. In de DR is besloten om in verloop van tijd buiten verzoek voor 2021 op te nemen in het nieuwe COVID-19 programma. IVL wordt echter breder gebruikt dan alleen voor het nieuwe COVID-19 programma. Het is daarom niet terecht om alle kosten hiervoor bij dit programma neer te leggen. Op dit moment is 5.1.2b opgenomen in het voorstel voor het nieuwe COVID-19 programma.
- dM&V geeft aan dat de besluitvorming is voorbereid in de labraad en de financiering besloten is in de DR met CIB hierbij aanwezig.
- Bespreek of het eerdere besluit heroverwogen moet worden en zo ja, de wijze van financiering.

Belangrijkste deadlines op de korte termijn:

- Op 8 augustus dient het RIVM uiterlijk een bedrag met onderbouwing af te geven voor het nieuwe COVID-19 programma
- Op 27 augustus dient het RIVM bij in ieder geval VWS/PG, maar wellicht ook bij andere opdrachtgevers, een compleet financieel beeld af te geven voor 2020 en 2021 in verband met de claims vanuit deze opdrachtgevers bij het Ministerie van Financiën via de najaarsnota.
- Op 1 september staat een PO pSG gepland. Het hiervoor benoemde beeld richting de opdrachtgever kan hier ook gedeeld worden. Echter, het kwartaalbeeld t/m juli met een prognose van het te verwachten resultaat 2020 wordt pas half september eerst

in de DR besproken en is dus niet op tijd voor dit PO pSG beschikbaar.

Toelichting

Bijlagen

Voorafgaande de toelichting volgen hier de opgenomen bijlagen:

- Bijlage relevante passages uit notities en verslagen van eerdere directieraadvergaderingen
- Bijlage begrippen direct en indirect kosten
- Bijlage indirecte COVID-19 kosten en financiering

Directe COVID-19 kosten en financiering

Onderstaand overzicht betreft alleen de reguliere onderzoeksprogramma's binnen het RIVM en nog niet de uitvoering (aanschaf en logistiek COVID-19 vaccinaties, mogelijk aanleggen van veiligheidsvoorraden voor IC geneesmiddelen bij een tweede golf, etc.), omdat daar nog geen goede inschattingen voor gemaakt kunnen worden en besluitvorming nog volgt.

Het doel van deze tabel is om het te verwerven personeel zoveel mogelijk te matchen met verworven en te verwerven opdrachten. Het is geen doel op zich om het verschil helemaal naar 0 te krijgen, maar wel om te kijken hoe we het steeds kleiner kunnen krijgen. De focus ligt begrijpelijkerwijs immers eerst bij het werven van extra mensen, maar het is ook van belang is om duidelijk te krijgen hoe deze mensen bekostigd (gaan) worden, zoals ook besproken in de DR van 23 juni 2020.

Tabel COVID-19 kosten en financiering

5.1.2b	5.1.2b	5.1.2b
5.1.2b	5.1.2b	5.1.2b
5.1.2b	5.1.2b	5.1.2b
	5.1.2b	
5.1.2b	5.1.2b	
5.1.2b	5.1.2b	
	5.1.2b	
5.1.2b	5.1.2b	
5.1.2b	5.1.2b	5.1.2b

buiten verzoek

2. Voor de reguliere programma's is de verhouding tussen de capaciteitskosten U*T en de directe materiele kosten 2:1. De aanname is dat deze verhouding ook geldt voor de extra COVID-19 gerelateerde

kosten. Er zijn correcties doorgevoerd voor opdrachten die in verhouding veel materiële kosten bevatten.

3. Voor 2020 is afgesproken met opdrachtgever VWS dat direct gerelateerde COVID-19 kosten via het calamiteitenbudget van programma 15 Cib afgerekend worden. N.B. hier kunnen in overleg ook werkzaamheden van andere domeinen in opgenomen worden, mits COVID-19 gerelateerd. Vooralsnog lijken de kosten voor het eerste half jaar uit te komen op ca. 5.1.2b, waarbij naar het einde van het jaar een verdubbeling wordt verwacht, maar dat is afhankelijk van hoe het virus en de effecten hiervan zich verder ontwikkelen.

buiten verzoek

5. Er worden ook – binnen alle domeinen – additionele opdrachten verstrekt. De bedragen die hierboven in de tabel staan, verwijzen naar de additionele opdracht rioolwater bij het Cib die nu opgesteld wordt. Er zijn nog meer additionele opdrachten, maar deze staan nog niet in het overzicht.
6. Ook zijn er voorbeelden waar de reguliere opdrachten opgehoogd worden (outputsturing) of waarbij na overleg met opdrachtgever meer uitgegeven mag worden (inputsturing).
- 7.

5.1.2b   5.1.2b
5.1.2b

- 8.

5.1.2b

Vershil van inzicht

Informatievoorziening Labs (IVL) trajecten

- Naast de eerder benoemde oplossingsrichtingen kan ook gedacht kan worden aan een nieuw voorstel uit te werken voor 2021, waarbij de additionele kosten via een ophoging van de offertes bij de opdrachtgevers in rekening gebracht worden. Analoog aan de BEI, maar dan voor nu apart, vooruitlopende op de opnieuw af te sluiten BEI in 2022 e.v.
- De andere oplossingen (transitiekosten, O&O of middels bezuinigingen elders) zullen neerkomen op het links of rechtsom voor eigen rekening te nemen in de RIVM exploitatie van 2020 en de begroting van 2021.
- Zienswijze dM&V over deze heropende discussie: "Naast de DR is ook de labraad bij dit besluit betrokken geweest. Bovendien is alleen besloten dat het in 2021 en half 2022, de implementatiefase vanuit Covid-claim betaald wordt, daarna (beheerfase) gewoon in de BEI. Hiervoor is best een redenering te geven. De implementatie wordt extra bemoeilijkt door alle Covid werkzaamheden. Lims zal vooral in de natte labs (3 CIB centra en GZB) gebruikt en geïmplementeerd gaan worden en die hebben allemaal menskracht tekorten door Covid en daarom extra capaciteit voor de implementatie nodig en er is ook meer te implementeren door uitbreiding van de labs."

Deadlines en proces

Deadline opdrachtgevers

Zoals van Frans Vink (programma coördinator bij VWS/PG) begrepen:

- Er zijn met MinFin aparte routes afgesproken voor de extra gelden voor additionele Covid-19 opdrachten als vaccins, veiligheidsvoorraden IC geneesmiddelen (deze lopen niet mee in de nu al bijna afgeronde augustus-brief). Voor significante onderhanden / potentiële opdrachten is de afspraak tussen VWS en MinFin dat - als er een goed beeld is en deze verder uitgewerkt zijn - VWS deze afzonderlijk afstemt met MinFin.
- Er gaat geen raming van nog te verstrekken additionele opdrachten mee in de Rijksbegroting/ Prinsjesdagbegroting 2021, maar de opdrachtgevers nemen een nauwkeurig 2020 beeld en doorkijk 2021 mee in najaarsnota. Deadline voor beleid is half september, de deadline die voor het RIVM aangehouden wordt is 27 augustus (najaarsnota).
- De volgende herijking is in november/december, voor de prognose 2021 en doorkijk naar 2022.

- Maar dit geldt voor VWS, ook als er claims richting I&W en LNV moeten, zal dit bij najaarsnota geregeld moeten worden.

Deadline eigenaar

Na afstemming met VWS/FEZ:

- Vooralsnog lijkt er via de eigenaar geen route specifiek voor het claimen van COVID-19 kosten.
- Er is wel een handreiking in de vorm van een memo van MinFin, maar dat richt zich voornamelijk op het liquiditeitsvraagstuk. Dat lijkt voor het RIVM alsnog niet relevant.
- Wat dan overblijft is om de te verwachten eindprognose tijdig en duidelijk kenbaar te maken bij de eigenaar en opdrachtgevers. Als ook na allocatie richting de opdrachtgevers een negatief resultaat overblijft, zal de eigenaar dit na afloop van het boekjaar moeten aanzuiveren via het eigen vermogen.
- Overigens zal deze eindprognose dan niet alleen COVID-19 gerelateerd zijn. Het gaat dan om het totale resultaat 2020 van het RIVM, inclusief de reguliere en andere mee- en tegenvallers.
- Wanneer er hier heldere beelden zijn in september, zou een indicatie alvast mee kunnen lopen met de voorbereiding van de najaarsnota. Anders moet dit bij voorjaarsnota. Eventuele bijstorting vindt altijd plaats na afloop van het boekjaar en voor vaststelling van de voorjaarsnota.

Proces

Om de deadline van 8 augustus voor het aanleveren van het COVID-19 programma te behalen, zal dit programma als separaat stuk op deze DR agenda worden besproken.

Om de deadline richting in ieder geval opdrachtgever VWS, maar ook voor de andere opdrachtgevers, voor het aanleveren van het totaalbeeld van de onder hen vallende opdrachten te halen, is het voorstel is om de reguliere uitvraag bij het primaire proces ten behoeve van het kwartaalbeeld t/m juli uit te breiden met specifieke COVID-19 vragen om zoveel mogelijk p.m.'s in de tabellen in te kunnen vullen. De uitgebreide uitvraag is vrijdag 31 juli uitgezet.

Om de deadline van 27 augustus richting de opdrachtgevers te halen zal er een strakkere deadline moeten gelden voor het COVID-19 specifieke deel van de uitvraag voor het kwartaalbeeld t/m juli. Bovendien zal naast 2020, zal deze uitvraag ook 2021 betreffen.

De voorgestelde interne deadline aanlevering door centrumhoofden is dan donderdag 20 augustus. De domeincontrollers en de O&P adviseurs ondersteunen de centrumhoofden door het verstuurd format van hen al zo volledig mogelijk in te vullen, zodat de centrumhoofden deze alleen hoeven aan te vullen.

Het volledige kwartaalbeeld zal half september in de DR worden besproken. De uitkomst van het te verwachten resultaat kan meegenomen worden in de rapportage en gesprekken met de eigenaar. Aangezien er een PO pSG gepland is voor 1 september, zal gekeken

moeten worden welke uitkomsten uit de eerdere deadline van 20 augustus gebruikt kunnen worden voor dit overleg.

Beslispunt en advies

Aan de Directieraad wordt gevraagd om:

1. Ter bespreking/inhoudelijke discussie: Herkent de DR het beschreven eerste financiële beeld en de onderscheiden elementen, of missen er nog zaken?
2. Ter besluitvorming: Wil de DR het eerdere besluit over de Informatievoorziening Labs (IVL) heroverwegen en zo ja, op welke manier wil de DR de IVL dan financieren?
3. Ter bespreking: Behoeft het voorgestelde proces om de deadlines te behalen volgens de DR bijsturing?

Bijlage relevante passages uit notities en verslagen van eerdere directieraadvergaderingen

Uit verslag van DR 23 juni

- Bij wat verder ter tafel komt: "Met betrekking tot de coronaclaim wil de DR helderheid over welke vragen/opdrachten er al uitgezet zijn bij de departementen en wat daarvan al is gehonoreerd, en welke wij al wel inzichtelijk hebben maar waarover nog geen financiële helderheid is. Met de Minister van VWS is afgesproken dat ook opdrachten van/voor andere departementen dan VWS via VWS moeten lopen, vanwege het feit dat dit de rol van Eigenaar betreft. Uitgangspunt is dat we één samenhangende claim voor het RIVM zullen indienen. ACTIE FCC/Loek Stokx"
- 05.370/20 Nota over uitbreiding capaciteit: "...Deze inventarisatie bevat nog geen financiële uitwerking. De DR benadrukt het belang van snelle helderheid over de kosten van deze extra capaciteit, omdat we richting VWS hier ook duidelijkheid over moeten geven. Hieronder valt ook de vraag wat in bestaande of toegezegde opdrachten gedekt is/gaat worden en wat echt in een claim thuishoort. FCC en FEZ zijn hierover al met elkaar in gesprek. De DR geeft aan dat doorgedaan kan worden met het uitkristalliseren van de benodigde omvang van extra formatie en de financiële onderbouwing daarvan (incl het niet-formatieve deel). Ook niet-inhoudelijke zaken zoals ARVE/juridische capaciteit voor WOB-verzoeken moeten meegenomen worden. Aan het primair proces moet gevraagd worden naar keuzes wat niet gedaan kan of hoeft te worden. Dit zal opnieuw in de DR geagendeerd worden wanneer inzicht in de financiën gereed is. DBV bespreekt in het CMT hoe de monitoring hiervan binnen de DR het beste kan plaatsvinden.

DR 30 juni m.b.t. Financiering IVL-trajecten (definitief besluit)

Uit verslag:

"De DR stemt hiermee in."

Met betrekking tot financiering middels de Corona claim staat er in de betreffende nota:

"De verwachte tekorten in de implementatiefase – na bijdrages uit de BEI en IDS - voor 2020 en 2021 op te nemen in de Corona-claim."

"De opbouw van de financiering van IVL voor 2020 en 2021 komt daarmee op:"

5.1.2b

Bijlage begrippen directe en indirecte kosten

Met *directe kosten* bedoelen we alles wat rechtstreeks te maken heeft met het uitvoeren van Covid-19 gerelateerd werk. Deze kosten belasten we direct door aan opdrachtgevers. Als gedachteoefening: Als we COVID-19 aan hadden zien komen met bijbehorende offerteverzoeken, dan zijn de directe kosten de kosten we op zouden nemen in de offerte.

Met *indirecte kosten* bedoelen we de kosten die we niet direct door kunnen belasten aan specifieke opdrachtgevers, omdat de kosten te algemeen zijn en binnen de definitie van de overhead vallen. Voorbeelden hiervan zijn kosten voor extra beveiliging, extra kosten ICT i.v.m. thuiswerken, werving- en selectieteam, etc. Deze kosten blijven in het jaarresultaat van RIVM. Als het jaarresultaat tot een negatief eigen vermogen leidt, is dit eigenaar gerelateerd.

buiten verzoek

buiten verzoek